

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 65 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

SCLOVENECC

Abbonamenti: Mese 18 Lire. Estero, mese 31.50 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 65 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje Italijanskega in tujeje Izvor: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Izhaša vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001-4003.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

3. maj 1941-XIX — 3. maj 1943-XXI

Ob drugi obletnici ustave Ljubljanske pokrajine

V ponedeljek bo Ljubljana in z njo vsa Ljubljanska pokrajina obhajala že drugo obletnico, ko je na predlog Duceja italijanski Kralj in Cesar podelil slovenskemu ozemlju, zasedenemu po zmagovalni italijanski vojski, avtonomno ustavo pod vrhovno oblastjo Rima. Ta zgodovinski 3. maj v letu 1941 bo za vedno odločilen mejnik v zgodovini vse Ljubljanske pokrajine, pa tudi važno razpotje na življenjski poti njenega prebivalstva.

Navdušenje, s katerim je sprejela vsa Ljubljanska pokrajina pred dvema letoma velikodušni čin, je najlepši dokaz, da je slovensko ljudstvo, ki je prišlo pod zaščito in v okvir velike fašistične Italije, doumelo izredno pomembnost tega dogodka in ga tudi primerno cenilo. Ustava, ki je bila dana Ljubljanski pokrajini, je bila predvsem izraz izredne naklonjenosti in daljnovidnosti Ducejeve, ki je hotel, da naj prebivalstvo Ljubljanske pokrajine živi mirno in varno pod varstvom Rima. Dalje je v svoji državniški modrosti dal z ustavo načelno priznanje slovenskega značaja Ljubljanske pokrajine in strnjenege etničnega značaja našega ljudstva, kateremu gre prav zaradi tega poseben položaj v mejah zmagovalne Italije. Tako je v svoji daljnovidnosti Duce z ustavo odstranil vsak videz raznarodovanja in dal možnost, da naše ljudstvo okvir Italije občuti kakor objem dobre matere. Poleg ohranitve jezikovne samobitnosti, ki nam jo je ustava 3. maja zajamčila ne samo v tiskani besedi, ampak tudi v vseh šolah in uradih, nam je ustava zagotovila tudi samobiten razvoj na vseh kulturnih področjih, tako da je bil s tem dejanjem popolnoma preprečen vsak sum o plemenitih namenih Italije.

Zgodovinski ukrep fašistične Italije na našem ozemlju je zato tedaj razumljivo napolnil srca vsega prebivalstva z veliko vero in prepričanjem, da hoče Italija biti do našega naroda resnično in nad vse plemenita in naklonjena. Kaj je to pomenilo za naše ljudstvo prav tedaj, ko je izšlo iz velike stiske, dobro ve vsakdo, ki je te čase preživel. Oborožene sile zmagovalne Italije so tedaj na našem ozemlju povsod nastopale tako plemenito in človekoljubno, da ni bilo nikjer slišati niti najmanjše omembe o tem, da bi se bilo kjer koli zgodilo kakršno koli dejanje, ki bi naše ljudstvo poniževalo ali ga žalilo. Oborožene sile Italije in predstavniki velike fašistične Italije so prišli k nam prepojeni z velikimi načeli italijanske pravice in kulture, prišli so v znamenju slavne rimske pravice in prinesli naši pokrajini to, kar je tako težko pričakovala — red in mir.

Ko se ob drugi obletnici dneva, v katerem je bilo naše ljudstvo pozvano k življenju pod zaščito Rima, obračajo pogledi nazaj na minuli dve leti, ki sta potekali pod znamenjem avtonomne ustave 3. maja, čuti vse prebivalstvo globoko hvaležnost do Duceja in izvrševalcev njegovih navodil. Saj vsakdo na vseh poljih in v vseh pogledih lahko jasno spoznava in ugotavlja, da je fašistična Italija držala vse obljube in uvideno ter odločno izvajala določila ustave. Delo se je na vseh področjih pospešilo, zamisli socialnega skrbstva se uvajajo z velik širokopoteznostjo, urejen je socialni položaj delavstva in namrečenstva, kulturno delovanje se razvija v širokem okviru blagotnega podpiranja in razumevanja, ukrepi javne varnosti in javnega reda pa se izvajajo z vso strogostjo, ki jo predpisuje zakon, a vendar po veličnih tradicijah Rima tako, da se omogoča miren in reden razvoj prebivalstvu naše pokrajine.

Za vse, kar je Ljubljanska pokrajina v preteklih dveh letih v svojem razvoju doživela, gre zahvala močni fašistični vladi, ki jo vodi Duce. Po njegovih navodilih je vodil usodo pokrajine z največjim uspehom Ekszellenca Visoki komisar, katerega je Duce izbral med svojimi dolgoletnimi sodelavci. Modrost Duceja je našla za težko in odgovorno mesto pravega moža, ki je v vseh panogah javnega udejstvovanja vedno imel pred očmi le dobrobit naše pokrajine in njenega prebivalstva. Držeč se Ducejevega gesla: »Iti nasproti narodu!«, je Ekszellenca Grazioli ne glede na najrazličnejša in pomembna javna dela v prvi vrsti posvetil svojo naklonjenost

socialno šibkim in nepremožnim slojem, ki se ga ob jubileju dveletnega dela gotovo vsi spominjajo s prisrčno in globoko hvaležnostjo.

Prav tako pa se ob jubileju vse prebivalstvo s hvaležnostjo spominja budnega in resnega dela poveljstva Oboroženih Sil v naši pokrajini. Skozi obe leti so Oborožene Sile opravljale svojo vzvišeno nalogo v naši pokrajini z istimi nameni in istimi svetlimi cilji, ki so prevevali italijanske Oborožene Sile tedaj, ko so prvič prišle na našo zemljo. Delo komunističnih zločincev, ki so po 22. juniju 1941 hoteli motiti to delo in z zločinsko zahrbtnostjo zabrisati te cilje ter zatreti plodne sadove tega dela, zato ni moglo uspeti in nikdar ne bo uspelo.

Ko se sedaj bliža dan druge obletnice ustave, prevevajo vse prebivalstvo globoka čustva vdanosti do Nj. Veličanstva Kralja in Cesarja, čustva spoštovanja in hvaležnosti do Duceja in Velike Italije in do vseh njenih predstavnikov in zastopnikov pri nas. Kljub težkim vojnim naporom, ki bodo privedli novo razdobje v življenju Evrope, je po službi Rima Ljubljanska pokrajina preživela zadnji dve leti tako, kakor je to zagotovila z ustavo 3. maja fašistična Italija, ki je pred dvema letoma prišla k nam kot nositeljica dvatisočletne neminljive kulture. V tem znamenju bo vsa pokrajina proslavila zgodovinski dan, ki bo obenem porok za nadaljnji lepi razvoj Ljubljanske pokrajine.

Seja odbora za preskrbo in cene

Duce je dal navodila za cene in za pobiranje črne borze — Določila za bivanje v zdraviliščih in letoviščih

Rim, 1. maja. AS. 28. in 30. aprila se je pod Ducejevim predsedstvom sešel medministrski odbor za vzporeditev preskrbe, razdelitve in cen. Navzoči so bili vsi člani odbora.

Prehranbeni položaj. V začetku seje je odbor razpravljal o položaju prehrane, o čemer je natančno poročal kmetijski minister. Odbor je z zadovoljstvom ugotovil, da oddaja žita med staro in novo letino ugodno poteka ter potem poudaril bistveno važnost, ki jo bo od prihodnjega kmetijskega leta dalje imelo točno poslovanje občinskih uradov za ugotavljanje kmetijskega pridelka. Tem bo moralo pomagati delo strokovnih organizacij, katere mora prevevati kar najmočnejši čut za odgovornost in sodelovanje.

Ureditev cen. Odbor je nato razpravljao o uspehih, doseženih po sklepu prejšnje seje glede ojačenja nadzorstva nad cenami ter boja proti črni borzi. Duce je poudaril, da so oblasti te sklepe začele uveljavljati odločno in vneto in da so ti ukrepi naleteli na splošno odobravanje in pripravnost pri ljudstvu. Dejal je, da je to moralno delo treba nadaljevati z nezmanjšano odločnostjo in s potrebno strogostjo. Če se bo tej pridružil dejansko sodelovanje potrošniških množic, bo to omogočilo, da bodo zvišanja prejemkov z dne 21. aprila v celoti dosegla svoj namen, to je, da bodo pomnožila kupno moč delavcev ter sčasoma omogočila ugodno spremembo življenjskih obrovov za večino državljanov.

Delovna služba. Odbor je potem razpravljao o vprašanjih delovne sile, zlasti z ozirom na najvažnejše pridelovalne in izdelovalne panoge. Da bi izrabila vseh razpoložljivih delovnih sil kar najbolje odgovarjala zahtevam naroda v vojni, je sklenil naslednje:

1. Osredotočiti v eni sami ustanovi vso oblast glede razdeljevanja delovne sile, bodisi tiste, ki se udeležuje v poklicu ali v obrti, ali pa tiste, ki jo je mogoče mobilizirati po zakonu. To delo naj izvede pristojno podtajništvo za delovno službo v korporacijskem ministrstvu.

2. Združiti namestitvene urade ter jih izpopolniti, da bodo lahko izpolnjevali nalogo glede urejanja in razdeljevanja narodne delovne sile.

3. Zediniti v eni korporativni ustanovi vse sedanje in bodoče ustanove za poklicno urjenje delavcev in dati sredstva za uspešno in zanesljivo poslovanje te ustanove, ki naj raznim izdelovalnim panogam načrtno preskrbuje množice strokovno izurjenega delavstva.

Po taki združitvi vseh ustanov bo mogoče

zadostiti potrebi po delovni sili za življenje in obrambo naroda v vojni bodisi s premeščanjem delovnih sil, bodisi z mobilizacijo državljanov, ki niso pod orožjem, pa so sposobni za umsko ali ročno delo, kakor ga bodo zahtevali od njih.

Obiskovanje letovišč in zdravilišč. Odbor je razpravljao o vprašanju obiskovanja letovišč in zdravilišč v prihodnjem poletju in je sklenil tudi letos dovoliti bivanje v teh krajih, kolikor bo mogoče v mejah razpoložljivih prostorov, prevoza in prehrane in v kolikor se bodo izpolnjevali ukrepi, ki jih bodo glede tega čimprej izdala pristojna ministrstva. Da se prepreči naval v vojaško važne kraje ali kraje, ki jih je lahko napasti, se odsvetuje dotok v prav vse obmorske kraje. V nekaterih obmorskih letoviščih se bivanje ljudem, ki niso iz tistega kraja, tudi lahko prepove. Bodoči ukrepi glede tega bodo v glavnem podobni lanskim ukrepom, ki določajo, da se je treba 20 dni pred preselitvijo prijaviti krajevemu prehranjevalnemu uradu. Nova so naslednja določila:

1. Del prostorov po letoviščih bo še nadalje pridržan notranjemu ministrstvu za ljudi, preseljene iz krajev, prizadetih po nasprotnikovem napadu. Takih ljudi torej ni mogoče odstraniti iz hotelov, gostišč, sob in stanovanj.

2. Bivanje v zdraviliščih, blatnih in drugih kopališčih bo dovoljeno samo dokazano bolnim, in sicer takim, ki jih lahko spremlja en sam rodbinski član. Bivanje ne bo moglo biti daljše kakor 15 dni brez vožnje.

3. Bivanje v hotelih, gostiščih in gostilnah kjer koli ne bo moglo trajati dalje kakor 30 dni.

4. V najbolj obiskanih kopališčih in zdraviliščih bo glavno ravnanje za tujski promet določilo največje število gostov, ki lahko prebivajo po hotelih, gostiščih in stanovanjih, da se prepreči prehod naval.

5. Povsod se bodo morali gostje obnašati primerno resnosti vojnega časa in pa primerno načelu, da je bivanje v letoviščih in zdraviliščih opravičljivo samo radi zdravljenja in oddiha.

Drugi letni pridelek ter reja svinj. Minister za kmetijstvo je na koncu poročal o uspehih lanskim ukrepov za povečanje drugega letnega pridelka in za rejo svinj. Nato je pojasnjeval americe, po katerih bodo lanske ukrepe spremenili za letošnje leto. Odbor je odobril ukrepe za povečanje reje svinj, namenjenih industrijski uporabi, poleg tistih, ki urejajo rejo za rodbinske potrebe in soroje. Dalje so sprejeli ukrepe za pomnožitev pridelka druge koruze, od česar bi imela korist oddaja za prehrano in pa živinoreja pridelovalcev.

Poročali in govorili so o raznih vprašanjih minister tujih strank, ministri za kmetijstvo, za promet, za korporacije, za zamenjavo in valute, za ljudsko kulturo, za vojno izdelavo in finance.

Vojno poročilo št. 1071

Živahni krajevni boji v Tunisu

Italijanska podmornica je potopila v Atlantskem morju 4 parnike z 29.000 tonami — 22 letal sestreljenih

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Na tuniškem bojišču živahni krajevni boji. Nasprotno topništvo je osredotočilo svoj izredno močan in dolgotrajen ogenj na južnem odseku.

Naše letalske skupine, ki so spremljale konvoje v srednjem Sredozemlju, so se zapletle v boj s številčno nadmočnimi sovražnimi silami ter sestrelile šest »Spitfirejev« in dva »Curtissov«. Nemški lovski letalci so sestrelili dve letali nad Tunisom.

Ameriška letala so spuščala na Messino bombe in eksplozivna sredstva, povzročila omejeno škodo, ubila šest prebivalcev in enega ranila. Od 21 štirimotornikov, ki so se udeležili napada, je bilo pet letal sestreljenih od protiletalskega topništva in naših lovcev, nadaljnja štiri pa so potem padla v morje ob Augusti.

Strojnično obstreljevanje okolice Siracuse iz letal ni povzročilo izgub: tri letala je sestrelilo obrambno topništvo; prvega vzhodno od mesta, drugega v morje, tretjega pa blizu otoka Correnti.

V Atlantskem morju je naša podmornica pod poveljstvom poročnika bojne ladje Gianfranca iz Milana potopila štiri parnike s skupno 29.000 tonami.

Dodatek k vojnemu poročilu št. 1071:

V letalskih bojih, omenjenih v današnjem vojnem poročilu, se je posebno odlikovala skupina pod poveljstvom poročnika Amadeja Guidi iz Bologne.

Rim, 1. maja. AS. Neki dopisnik londonskega radia takole opisuje položaj na tuniškem bojišču. V tridih bojih na celim bojišču so imeli zavezniški skromne uspehe na severu in jugu, dočim so se morali na sredi umakniti zaradi močnih nasprotnih protinapadov. Osnovni protinapadi so bili uspešni na odseku, ki ga držita prva armada in Amerikanci.

Obrambni uspeh ob Kubanju

V Tunisu je sovražnik od 27. do 30. aprila zgubil 98 tankov, 86 oklepnih vozil in 21 topov ter imel hude krvave izgube

Hitlerjev glavni stan 1. maja. Nemško poveljstvo objavlja:

Nemške in romunske čete so dosegle tudi večeraj ob kubanskem mostišču velik obrambni uspeh. Sovjeti, ki so tamkaj napadali z uporabo močnih topniških oklepnih in letalskih sil, so bili zavrnjeni z visokimi krvavimi in gmotnimi izgubami.

Na ostalem vzhodnem bojišču je bilo bojno delovanje samo neznatno.

Nemški hitri člani so potopili na Črnem morju sovražni konvoj iz treh obalnih enot s skupno 1.700 tonami.

S tuniškega bojnega področja poročajo o živahnem krajevnom bojnem delovanju. Sovražni

sunki proti nemško italijanskim višinskim postojankam so bili zavrnjeni. Na nekaterih mestih so naše čete začele krajevne protinapade.

V hudih borbah na zapadnem odseku tuniškega mostišča je sovražnik v času od 27. do 30. aprila zgubil 98 tankov 86 oklepnih izvidniških in oklepnih strelnih voz, 21 voz ter številna motorna vozila in več sto ujetnikov. Utrpel je posebno hude krvave izgube.

Angleški bombniki so preteklo noč napadli več krajev v zapadni Nemčiji, med njimi tudi odprte podeželske občine. Bombe na stanovanjske okraje predvsem v mestu Essen, so povzročile izgube med prebivalstvom in znatno škodo. Po dosedanjih vesteh je bilo sestreljenih 6 napadalnih bombnikov.

Sport

Današnji športni spored

se bo odvijal na Rakovniku in v Šiški, kjer bodo nadaljevali z nogometnim prvenstvom in tekmovali v teku na 1000 m.

Če se na kratko ozremo po današnjem športnem sporedu moramo ugotoviti da se bo odvijal kar na treh področjih: v namiznem tenisu, v nogometu in v lahki atletiki. V torek so zaključili na Rakovniku z juniorskim prvenstvom Ljubljane v namiznem tenisu, večer popoldne pa so začeli v športnih prostorih SK Korotana s tekmovaljem seniorskih moštev. Danes jutraj ob 8 prične turnir posameznikov in seniorskih dvojic, ob 10 bodo prišle do besede ženske (če se jih bo kaj prijavilo) in končno tudi mešani pari. Največ zanimanja bo vsekakor za tekmovalja posameznikov. Ne bo odveč, če se tokrat ozremo malo nazaj in si pogledamo listo doseganih ljubljanskih prvakov.

L. 1935. si je priboril prvenstvo Ljubljane Hermežan Kosmina, naslednja leta pa so se udeleževali prvenstva tudi Zagrebčani in so odnesli naslove po Mariču Blažiču in Dolinarju vse do l. 1942. ko je zmagal spet domačin Bradeško (Korotan). Čigavo ime bomo tokrat in za l. 1943. zapisali v kroniko ljubljanskih prvakov namiznega tenisa, bo odločilo današnje tekmovalje na Rakovniku.

Hermes : Ljubljana

Glavna točka nogometnega sporeda na stadionu v Šiški bo gotovo nogometna tekma med Hermesom in Ljubljano. Po tem ko je Nogometna zveza razveljavila prvenstveno srečanje med Hermesom in Dopolavorom t. t. (po krivdi slednjega moštva), so se povzpeli železničarji na vodstvo domače razpredelnice. Danes jim bo najbrže odločilo in skoraj ne moremo dvomiti o tem, da jih bo Ljubljana prehitela. Hermežani so sicer obljubili, da bodo preuredili svoje moštvo, vendar ne moremo soditi po obljubah, temveč po moči moštev, ki smo jo videli na velikonočnem turnirju. Ljubljana je torej favorit in če bo zaigrala tako kot zadnjič, bodo gledalci z njo vsekakor zadovoljni.

Pri zadnjih tekmah smo opazili mnogotere nevednosti, ki spominjajo na pomanjkljivost športne vzgoje. Klubi voditelji bodo storili samo svojo dolžnost, če bodo opozorili igralce na primerno vedenje, ki ne dopušča prepiranja s soigralci, protestiranja proti sodnikom odločitvam ali pa celo nedostojnih izrazov vpricho stoterih ljudi, ki so prišli, da bi gledali prijetno športno igro. Vse skupaj je vendar samo igra, ne pa bitka, pri kateri se nekateri preradi poslužujejo nedovoljenih

sredstev kakor da ne bi poznali do potankosti izdelanih pravil, pri kateri je vse, kar je surovost ali nedostojno, strogo prepovedano. Velja pa tudi za obistinost, da ne gre sramotiti fantov v areni, če jim ne gre vse tako od nog kakor bi želeli. Če bo tudi obistinost na višini, tedaj smo lahko prepričani, da se bo med nami razvijal šport, če že ne odličnih uspehov, pa vsaj na zdravih temeljih.

Današnji športni spored na Hermesu bo obsegal tudi zanimivo lahkoatletsko točko. Tekalci bodo nastopili v teku na 1000 m za Veliko nagrado v tekih na srednje proge. To tekmovalje, ki so ga organizirali v Italiji na pobudo milanškega športnega dnevnika Gazzetta dello Sport ima zlasti propagandni pomen, da bi odkril iz množice tekačev posebne nadarjenice za srednje proge. Tekalca, ki bosta dosegla prvi dve mesti, bosta pripuščena k nadaljnjemu tekmovalju s prvaki drugih športnih središč. Potemtakem bo danes na Hermesu naslednji urnik:

ob 14 Tobačna tov. rez. : Hermes rez.
ob 15 Mladika : Vič (prvenstvena tekma II. r.)
ob 16.45 nastop lahkoatletov v teku na 1000 m
ob 17 Hermes : Ljubljana (prvenstvena tekma I. razreda).

Končno omenjamo, da bodo igrali tudi na igrišču za Kolinsko tovarno. Tam se bosta srečali ob 10.30 prvi moštvi Marsa in Zabjaka.

Križanka št. 85

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20					21					22				23				
24				25				26				27						
28			29				30			31	32	33	34		35	36	37	
38		39			40	41		42		43		44			45		46	
47	48						49				50		51					
52				53			54					55						
56			57				58			59							60	

Vodoravno: 1. naslov Dularjeve zbirke povesti, 13. slovenski sodobni pisatelj, 18. reka v Srbiji, 29. desni pritok reke Amazonke v Južni Ameriki, 21. akademija lepih umetnosti, ki jo je Marija Terezija leta 1776 ustanovila v Milanu, 22. naslovna oseba iz Thompsonove mladinske knjige, 23. tuja beseda za učno snov iz glasbe, 24. kraj v Nemčiji, kjer je župnikoval Primož Trubar, 25. draga stvar, dragocenost, 27. tuja beseda za pripravo, 28. poklon, darilo, 29. oseba iz svetega pisma, 30. mesec, mali traven, 31. znamenit slap v Severni Ameriki, 32. čakanje, pričakovanje, 43. reka v Evropi, 45. bilka, trava, zelišče, 47. razbojnik, ropar, 49. mesto v Romuniji, 50. oselnik, koševa potreščina, 51. sprednji del voza, 52. vpad, prodor, 53. pripadnik izbranega naroda, 54. hud ameriški vihar, 55. vzrok bolečine, udar, 56. samoglasnik iz besede pod 43. vodoravno, 57. stari oče, prednik, 58. reka v Švici, 59. gora v Armeniji, 60. mlada kravica.

Navpično: 1. naslov Gagerovega romana, 2. slovenski pisatelj (Kraj umira), 3. natančen rokodelce, 4. vonj, duša, 5. del jadrnice, 6. reka v Španiji, 7. pristanjšče v Severni Afriki, 8. butara, znanje cvetne nedelje, 9. vroča voda, 10. egiptovski božanstvo sonca, 11. draga tekočina, 12. najmanjši sestavni del vsake snovi, 13. del roke, 14. nemški filmski podjetje, 15. slovenska narodna pesem, Jurčičeva povest, Cankarjeva igra, 16. ud družina, 17. naslov Čapkovne drame.

15. reka v Sibiriji, 19. mehka snov za obvezovanje, 26. iveri, odpadki pri tesanju, netivo, 29. tuja beseda za sozvoč, 31. slovenska oblika, 32. južna rastlina, 34. živalski glas, 35. francoski znanstvenik (1740 do 1830), 36. otočje v Atlantskem oceanu, 37. gojitelj, vzdrževalec, 39. južna cvetlica, 40. švicarski kanton, 41. poljski pridelek, 42. oseba iz svetega pisma, 44. glasbena oblika, 46. prižnica, 48. slovenska oblika, 61. glasbeni žaraz.

Rešitev križanke št. 84

Vodoravno: 1. Velika noč, 10. vstajenje, 19. Irg, 20. umik, 21. Ana, 23. lopa, 24. Siam, 25. jok, 26. opal, 27. obveza, 28. Kant, 29. tri, 30. ost, 32. pero, 34. nahod, 35. očka, 38. til, 39. lonec, 41. oba, 42. rov, 43. ime, 44. Azori, 46. Itaka, 48. šiv, 49. iva, 52. Nao, 54. Pirej, 55. cola, 56. ris, 57. idila, 58. rja, 59. ježa, 60. ako, 61. čad, 62. kladara, 63. Eva, 64. kav.

Navpično: 1. vijolice, 2. Eros, 3. lik, 4. Igo, 5. kupec, 6. Amaro, 7. Nil, 8. oko, 9. Cabur, 10. Vazov, 11. sla, 12. tok, 13. Apače, 14. Jaka, 15. Est, 16. nit, 17. jari, 18. Emilijan, 22. Neho, 31. tualo, 32. pekač, 33. Obisk, 34. naval, 35. dinar, 36. omara, 37. Azila, 38. torek, 40. otok, 43. reža, 47. ara, 48. Sid, 49. Ida, 50. vid, 51. Ala, 53. oje, 54. pav.

Spisal Karel Jaromir Erben

KO PRIDE V PRVO MESTO, GA VPRAŠA KRALJ PO ODGOVORU IN PLAVACEK REČE: »OČISTI STUDENEC, DAJ UBITI ZABO, KI ZAPIRA IZVIR, IN IMEL BOŠ ZIVO VODO!«

KRALJ TAKOJ UKAZE OČISTITI STUDENEC IN UBITI ZABO, IN GLEJ: ZIVA VODA JE ZOPET TEKLA.

Gozd samih mrtvih ptičev

Nikjer na svetu ni gozda, ki bi bil tako strahoten, kakor je pragor, ki ga je nedavno odkril neki raziskovalec na malem, samotnem otoku Isabel, blizu južnokaliifornijske obale. Neštevilne jate ptičev, raznih galebcev, pelikanov, golobov gnezdiijo na tem otoku. Tudi gozd je poln ptičev, a vsi ptiči v gozdu so mrtvi. Kamor koli se je raziskovalec ozrl, so ležali mrtvi ptiči na tleh ali so visela ptičja trupla na drevesih. Celo krog gnezd, ki so v njih še živi ptiči gnezdiili in valili, so med vejevjem viseli mrtvi ptiči, a tla so kar pokrita s okostnjaki ptičev. Te smrti v množinah pa so krivi ptiči sami. Gozd sestoji iz dreves in grmovja, ki so njih veje in vejice tako gosto prerasle druge z drugimi, da je na pogled ko ena sama gosta mreža. Če se kak ptič zaleti v to goščo, se zaplete med vejicami, da obhiti v njem, in čim si prizadeva, da bi se osvobodil, tem bolj se zapleta v neprodinno goščo. Ptiči so na milost in nemilost ujeti v mrežo, kjer polagoma poginejo od lakote. Najbolj čudno pri tem je pa to, da pogled na mrtve ptiče ne posvari živih ptičev in da še zmeraj priletavajo v ta gozd po svojo — smrt.

Kupujte pri naših inserentih!

Kmetije, sadite buče!

KORISTI:

1. razmeroma ogromna količina
2. bučne peške, ki dajo izvrstno olje in oljinate tropine, prvotudi za človeško prehrano, vrstno močno krmo za živino.

Seme in navodila dobite pri tovarni olja

Hrovat & Komp., Ljubljana

Blelweisova cesta 1a/III., (v palači Ljubljanske kreditne banke).

PO VAŠI ŽELJI
VAM IZDELA

KNJIGOVEZNIKA LJUDSKE TISKARNE

V LJUBLJANI
KOPITARJEVA 6/II

v svoji ertalnici razne poslovne knjige, ako niso že v zalogi. Istotako izvrši tudi vsa druga knjigoveška dela posebno razne vezave v raznih velikostih od preprostih do razkošnih oblik v vseh barvah. Posebni oddelček za izdelovanje damskih torbic, šolskih torbic in sličnih, pasov, denarnic, kovčkov in drugega usnjenegega galanterij, blaga.

Vam nudi te predmete vedno v lepih, okusnih in modernih oblikah vsaki čas.

Kosilnice, brane, kultivatorji, reporeznice, gnojnične črpalke, trijerji, mlatilnice i.t.d.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO IN POLJEDELSKIMI STROJI

FERRUM LEON STUPICA

Ljubljana, Gradišče 2 (poleg Uršulink)

Na veliko nedeljo je odšla po plačilo k Vsemogočnemu gospa

Alojzija Feigel roj. Medič

uradnica Vzajemne zavarovalnice v pokoju

K večnemu počitku so jo položili dne 27. aprila v Škofji Loki. Sveta maša za blagopokojnico bo darovana 3. maja ob pol osmih jutraj v frančiškanski cerkvi.

Ljubljana, dne 1. maja 1943.

Zalujoči sorodniki.

»Vse gre po sreči. Nocoj torej,« misli, in si mane roke od radosti.

Odide iz palače skozi skrivna vrata, da se ne srestane z deseterico, ki jo je obrekel. Medtem privede suženj brate v obširno sobo, kjer odlože svoje vreče. Ko vstopijo, se vrata zapro in zaklenejo. Poparjeni so, ko vidijo, da so zaprti v sobi in medtem ko Benjamin radovedno opazuje slike, ki so krasile stene in ponazarjale po knjigi umrlih vse, kar se dogaja onstran groba, reče Ruben zaskrbjeno:

»Gotovo so nas zaradi denarja, ki smo ga našli v vrečah, zaprli s ključem. Kruti podkralj nas hoče imeti za tatove, da nas nasilno pošlje v sužnost in zapleni naše osle.«

Kmalu nato vstopi veliki dvorjanik v sobo. Ruben mu stopi nasproti in reče v imenu vseh:

»Gospod, prosimo, da nas pustiš.«

»Govorite,« reče veliki dvorjanik dobrohotno iz previdnosti, ker je njegov gospodar ščitil deseterice brate.

»Prihajamo že drugič kupovat žito.«

»Se spominjam.«

»Ko smo na potu domov odprli svoje vreče, smo našli v njih svoj denar. Gotovo se je zmotil tisti, ki nam je prodal žito. Zato smo smatrali za svojo dolžnost, da prinesemo nazaj ta denar in prinesli smo ga še z drugim, da kupimo žita, ki ga potrebujemo.«

Veliki dvorjanik se dobrohotno nasmeje. »Denar, ki ste mi ga izročili za žito, sem shranil v vladarjevi blagajni,« reče.

Bratje se čudijo.

»Ni mogoče!« vzkligne Juda.

»Res je tako. Bodite zaradi tega mirni in se nikar ne bojte. Vaš Bog in Bog vašega očeta je položil ta denar v vaše vreče,« nadaljuje majordom, ki je iz vljudnosti poleg drugih bogov častil tudi Boga Jožefa in njegovega očeta in mislil, da v kanaanski deželi vsakdo časti svojega boga in boga lastnega očeta.

Med njihovim razgovorom vstopi Simeon.

»Simeon!« vzklignejo veseli bratje in ga objamejo.

Mislili so, da ga bodo našli subega, upadlega, bolehnega in zavitega v strgane cunjce. Kako so se pa začudili, ko so ga videli ne le zdravega, marveč tudi rejenege, z okroglimi lici in brez sledu trpljenja. Obleka je bila snježna in brada dobro gojena.

»Ubogi Simeon! Koliko si moral trpeti!« vzkligne Benjamin sočutno.

»Nisem ravno trpel. Lepo so ravnali z menoj. Mnogim najemnikom v hiši mojega očeta se godi slabše kot meni v ječi. Manjkalo mi je samo svobode. Zakaj ste toliko odlašali? Zakaj niste prišli prej? Zakaj ste bili toliko časa odsotni?«

»Vzrok bi prav lahko uganil. Oče ni hotel izpostaviti Benjaminu nevarnostim potovanja,« pojasni Ruben.

»Oče je vedno tak. Prej Jožef, zdaj pa Benjamin,« godrnja trpko Simeon.

»Jaz sem ga tako prosil, da mi dovoli potovati,« se brani Benjamin.

Bratje se nekaj časa razgovarjajo med seboj. Višji dvorjanik jih nato odpelje v Jožefovo hišo onstran vrta in postopa z njimi kot podkraljevimi gosti. Dobe vodo, da si umijejo noge, prvi znak, ki ga zahteva gostoljubnost in osla dobila sena.

»Podkralj, Oziride naj ga varuje, bo vstopil,« jim sporoči majordom.

»Prinesli smo mu darove.«

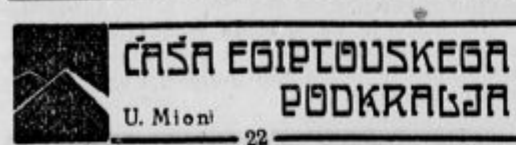
»Vzemite jih in ga prosite, da jih izvoli sprejeti.«

»Kako? Ali podkralj ne sprejema vedno darov, ako so mu prineseni?« vpraša presenečeno Benjamin. On ne pozna egiptovskih običajev.

»Ne. To je velika naklonjenost tistemu, ki ga hoče počastiti. Mnogi prosijo za to milost, pa le nekateri jo dosežejo.«

Bratje odpro svoje vreče in razlože svoje darove na lepo uglajeno mizo iz sienskega granita: mandeljne in pistacije, varjeno vino in dragocen gumi. Majordom opazuje te darove.

»Nimate drugega?« vpraša prezirljivo.

Zato mu reče:

»Okoristil se bom s tvojim nasvetom. Glej, da te oni nič ne vidijo.«

»Saj bi me res lahko spoznali,« reče Ramuzenti.

»Pa če te niso videli?« vpraša podkralj, ki že drugič ujame nesrečnika v zanko.

»Saj res. Niso me videli! Vendar... previdnosti nikoli ni preveč,« pristavi ta.

»Vrni se jutri k meni. Povedal ti bom, koliko so priznali in dobil boš najlepšo nagrado.«

»Ne služim ti za nagrado,« pripomni zvito ropar.

»Vem, da je le čustvo, ki ga gojiš do mene in te sili k tako plemenitemu dejanju. Toda pri Faraonovem zdravju, dobil boš plačilo, vredno uslug, ki si mi jo izkazal,« reče podkralj.

Ramuzenti poljubi skrajni rob obleke, ki je predstavljala neomejeno Faraonovo oblast in odide, vesel da je našel osebo, na katere bo padel sum podkralja.

